

Opinia Europejskiego Komitetu Ekonomiczno-Społecznego w sprawie wniosku dotyczącego dyrektywy Parlamentu Europejskiego i Rady zmieniającej dyrektywę Rady 2001/112/WE odnoszącą się do soków owocowych i niektórych podobnych produktów przeznaczonych do spożycia przez ludzi

COM(2010) 490 wersja ostateczna

(2011/C 84/09)

Samodzielny sprawozdawca: **Pedro NARRO**

Rada, w dniu 23 września 2010 r., oraz Parlament Europejski, w dniu 7 października 2010 r., postanowiły, zgodnie z art. 43 ust. 2 TFUE, zasięgnąć opinii Europejskiego Komitetu Ekonomiczno-Społecznego w sprawie

wniosku dotyczącego dyrektywy Parlamentu Europejskiego i Rady zmieniającej dyrektywę Rady 2001/112/WE odnoszącą się do soków owocowych i niektórych podobnych produktów przeznaczonych do spożycia przez ludzi

COM(2010) 490 wersja ostateczna.

Sekcja Rolnictwa, Rozwoju Wsi i Środowiska Naturalnego, której powierzono przygotowanie prac Komitetu w tej sprawie, przyjęła swoją opinię 15 grudnia 2010 r.

Na 468. sesji plenarnej w dniach 19 i 20 stycznia 2011 r. (posiedzenie z 20 stycznia 2011 r.) Europejski Komitet Ekonomiczno-Społeczny stosunkiem głosów 159 do 3 – 6 osób wstrzymało się od głosu – przyjął następującą opinię:

1. Wnioski

1.1 EKES popiera inicjatywę Komisji Europejskiej dotyczącą drugiej zmiany dyrektywy 2001/112 w celu dostosowania jej do przepisów ogólnych Kodeksu Żywnościowego (Codex Alimentarius) dotyczących soków i nektarów owocowych. Jednakże ten proces dostosowawczy nie powinien ograniczać się subiektywnie do bardzo szczegółowych elementów dyrektywy, lecz powinien mieć ogólne zastosowanie do wszystkich punktów tego aktu prawnego.

1.2 Zakaz dodawania cukru do soków owocowych to odpowiedni środek na rzecz zapobiegania otyłości. Jednakże EKES nie zgadza się z dodatkowym obowiązkiem znakowania nektarów jako słodzonych – środek ten mógłby wprowadzać konsumenta w błąd, pociągać za sobą rażącą dyskryminację w stosunku do innych produktów, a poza tym nie jest zawarty w Kodeksie Żywnościowym.

1.3 EKES wyraża ubolewanie, że wniosek dotyczący dyrektywy w ustępie odnoszącym się do zatwierdzonych składników nie uwzględnia dodawania soku z mandarynek do soku pomarańczowego w ilości do 10 %. Postanowienia Kodeksu Żywnościowego, do którego ma zostać dostosowana dyrektywa, zezwalają na tę technikę, stosowaną zwyczajowo na poziomie międzynarodowym, należy więc uwzględnić ją w tekście dyrektywy.

1.4 W treści drugiego ustępu w załączniku II należałoby wyraźnie wspomnieć, że owoce przeznaczone do wyrobu soków i przecierów owocowych mogą być poddawane zabiegom po dokonaniu zbiorów.

1.5 EKES wyraża zadowolenie z powodu włączenia pomidora do listy owoców przeznaczonych do produkcji soków owocowych.

1.6 EKES z satysfakcją odnotowuje utrzymanie podwójnej klasyfikacji / nazwy, która rozróżnia soki owocowe (uzyskiwane bezpośrednio z wyciskania lub ekstrakcji owoców) i soki z koncentratu (uzyskane poprzez rozcieńczenie soku z koncentratu z wodą). To rozróżnienie gwarantuje prawidłowe informacje dla konsumenta. Ważne jest utrzymanie tego podwójnego rozróżnienia, a także niewprowadzanie niuansów, które mogą uelastyczyć interpretację podwójnej definicji.

1.7 EKES pozytywnie ocenia rozważaną we wniosku Komisji Europejskiej możliwość odtwarzania aromatów w sokach z koncentratu.

2. Kontekst i streszczenie wniosku Komisji

2.1 Komisja Europejska proponuje drugą zmianę dyrektywy Rady 2001/112/WE odnoszącą się do soków owocowych i innych podobnych produktów przeznaczonych do spożycia przez ludzi. Wspomniana dyrektywa będąca przedmiotem zmiany ustanawia przepisy techniczne w sprawie składu, nazwy, specyfikacji produkcji i oznakowania tych produktów.

2.2 Dyrektywa 2001/112 została zmieniona po raz pierwszy dyrektywą 2009/106/WE. Tej zmiany technicznej dokonano w celu dostosowania przepisów wspólnotowych do ogólnych przepisów Kodeksu Żywnościowego dotyczących soków i nektarów owocowych (STAN 247-2005, który ustanawia czynniki jakości i wymogi w zakresie oznakowania soków owocowych i innych podobnych produktów) oraz kodeksu dobrych praktyk AIJN (Europejskiego Stowarzyszenia Producentów Soków Ovocowych). Zasadniczo wprowadzone zmiany dotyczyły ustanowienia minimalnych wartości w skali Brix dla 18 odtworzonych soków owocowych i odtworzonych przecierów owocowych oraz określenia nazwy handlowej, którą należy stosować dla soku owocowego z koncentratu. Zmiany te miały zostać wprowadzone do dnia 1 stycznia 2011 r.

2.3 Będący przedmiotem niniejszej opinii wniosek dotyczący dyrektywy Parlamentu Europejskiego i Rady (COM(2010) 490) stanowi drugą zmianę o charakterze wysoce technicznym, która, podobnie jak pierwsze dostosowanie, opiera się na włączeniu niektórych przepisów Kodeksu Żywnościowego zgodnie z postanowieniami kodeksu dobrych praktyk AIJN. Główne założenia wniosku dotyczącego dyrektywy to:

- Usunięcie cukru z listy zatwierdzonych składników dla soków owocowych. Nektary i określone produkty wymienione w załączniku III można słodzić poprzez dodanie cukru lub miodu. Nazwa handlowa powinna zawierać zwrot „słodzony” lub „z dodatkiem cukru”, ze wskazaniem maksymalnej ilości dodanego cukru.
- Uproszczenie przepisów w sprawie odtwarzania smaku i aromatu.
- Włączenie pomidora do listy owoców przeznaczonych do produkcji soków owocowych.

2.4 Wniosek dotyczący dyrektywy zostanie przyjęty według zwykłej procedury prawodawczej przewidzianej w Traktacie o funkcjonowaniu Unii Europejskiej. Po przyjęciu dyrektywy państwa członkowskie będą miały 18 miesięcy na jej transpozycję do ustawodawstwa krajowego.

3. Uwagi

3.1 Będący przedmiotem niniejszej opinii wniosek dotyczący dyrektywy wynika zasadniczo z konieczności dostosowania przepisów wspólnotowych do przepisów międzynarodowych, a szczególnie postanowień Kodeksu Żywnościowego dotyczących soków owocowych i przecierów owocowych. W związku z tym Komisja nie powinna odchodzić zbyt daleko w proponowanych zmianach od niektórych postanowień Kodeksu Żywnościowego przyjętych na poziomie międzynarodowym. Z drugiej strony korzystne byłoby wprowadzenie nowych przepisów zgodnych z Kodeksem Żywnościowym.

3.2 Jedną z najważniejszych zmian, jakie wprowadza wniosek dotyczący dyrektywy, polega na zakazie dodawania

cukrów do soków owocowych i zobowiązaniu, w przypadku nektarów, do wskazania tego dodatku w nazwie handlowej. W kontekście europejskiej strategii zapobiegania otyłości zakaz zaproponowany przez Komisję jest wyraźnie uzasadniony. Jednakże w odniesieniu do nektarów postanowienia wniosku różnią się od postanowień Kodeksu Żywnościowego, nie mają odpowiednika w innych produktach (napoje orzeźwiające), są niespójne z przepisami horyzontalnymi w zakresie oznakowania i wydają się niepotrzebne w obliczu tego, że sama definicja nektaru wskazuje już na zawartość cukru.

3.3 Wniosek Komisji pomija możliwość dodawania soku z mandarynek do soku pomarańczowego bez konieczności oznakowania produktu jako soku mieszanego. Jednakże przepisy Kodeksu Żywnościowego (STAN 45-1981) pozwalają na tę praktykę (w ilości do 10 %) i faktycznie jest ona stosowana często na poziomie międzynarodowym w przypadku krajów będących głównymi producentami, takich jak Brazylia czy USA. W kontekście globalizacji rynków wymogi dyrektywy 2001/112/WE pogarszają konkurencyjność europejskich producentów cytrusów i ich spółdzielni w stosunku do krajów trzecich. EKES uważa, że konieczne jest dostosowanie europejskiej nazwy „sok pomarańczowy” do międzynarodowych norm Kodeksu Żywnościowego i popiera w związku z tym uwzględnienie soku z mandarynek jako zatwierzonego składnika soku pomarańczowego do progu 10 %. Dodanie soku z mandarynek do soku pomarańczowego jest uzasadnione pokrewieństwem botanicznym tych dwóch gatunków owoców cytrusowych, a także ich podobnymi cechami organoleptycznymi. W istocie z analitycznego punktu widzenia różnica jakościowa nie jest wyczuwalna.

3.4 Definicja owocu w punkcie 1 załącznika II (Definicje surowców) powinna wyraźnie uwzględniać zabiegi po dokonaniu zbiorów dla owoców przeznaczonych do obróbki.

3.5 EKES popiera włączenie pomidora do listy owoców przeznaczonych do produkcji soków owocowych i pozytywnie ocenia utrzymanie podwójnej nazwy handlowej dla soków owocowych i soków z koncentratu, co gwarantuje prawidłowe informacje dla konsumenta. Komitet popiera również możliwość odtwarzania aromatów w sokach z koncentratu.

Bruksela, 20 stycznia 2011 r.

Przewodniczący
Europejskiego Komitetu Ekonomiczno-Społecznego
Staffan NILSSON